

04.10.2021

Asia/21

§ 729

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi terapiaa tarvitsevien auttamisesta Kelan tukeman terapeutin etsimisessä

HEL 2021-005710 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Samalla kaupunginhallitus kehotti sote-toimialaa selvittämään yhdessä Kelan kanssa, miksi monet jättävät Kelan osoittaman kuntoutuspsykoterapian hyödyntämättä, ja jos ilmenee, että se johtuu juuri vaikeuksista terapeutin etsimisessä, sote-toimiala vastaavasti vahvistaisi sen tueksi tarkoitettuja palvelujaan ja niistä kertovaa viestintää

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään päätösesitykseen:

”Samalla kaupunginhallitus kehottaa sote-toimialaa selvittämään yhdessä Kelan kanssa, miksi monet jättävät Kelan osoittaman kuntoutuspsykoterapian hyödyntämättä, ja jos ilmenee, että se johtuu juuri vaikeuksista terapeutin etsimisessä, sote-toimiala vastaavasti vahvistaisi sen tueksi tarkoitettuja palvelujaan ja niistä kertovaa viestintää.”

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 5.5.2021 Vihreään valtuustoryhmän ryhmäaloitetta terapiatakuun toteuttamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottaman toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voisi auttaa terapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman terapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa."

Psykoterapian tarpeen arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan suositus psykoterapian muodosta ja suuntauksesta.

Helsingin kaupungin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa asiakasta hoitava työntekijä tai psykoterapia-arvion tehnyt työntekijä tukee asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeuteihin yhdessä asiakkaan kanssa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa järjestetään lisäksi "Miten hakeudun psykoterapiaan" -etäryhmiä sekä annetaan psykoterapiaan hakeutuville asiakkaille kirjalliset ohjeet.

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjautuvat psykoterapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäyntien kautta. Terveysaseman mielenterveys- ja päihdesairaanhoitaja tukee ja neuvoo asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Hakeutumisen tuessa hyödynnetään mm. HUSin Mielenterveystalo-portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimesitään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

04.10.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 7.9.2021

HEL 2021-005710 T 00 00 03

Toivomusponsi liittyy vihreiden ryhmäaloitteeseen terapiatakuun toteutumisesta, johon sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut lausunnon 2.2.2021 § 24. Valtuusto edellyttää selvitystä siitä, miten kaupunki voisi auttaa psykoterapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman psykoterapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa.

Lausuntoa on pyydetty 15.9.2021 mennessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kelan tukemaa psykoterapiaa tarjoavat Valviran hyväksymät ja rekisteröimät psykoterapeutit, jotka toimivat joko yrittäjinä tai jonkin palveluja tuottavan yrityksen palveluksessa. Kelan tukemaa psykoterapiaa on mahdollista saada joko kuntoutuspsykoterapiana tai vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiana. Psykoterapeutin tulee olla Kelan palveluntuottajalistalla. Kuntoutuspsykoterapian ja vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapian palveluntuottajista on omat listansa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuntoutuspsykoterapian tavoitteena on edistää kuntoutujan työ- ja opiskelukykyä sekä tukea opintojen edistymistä, työelämässä pysymistä, työelämään siirtymistä tai sinne palaamista. Kelan tukea kuntoutuspsykoterapiaan voi saada 16-67-vuotias henkilö, jonka työ- tai opiskelukyky on uhattuna mielenterveyden häiriön vuoksi. Psykiatrian erikoislääkäri arvioi kuntoutuspsykoterapian tarpeen. Tuen edellytyksenä on, että kuntoutuja on ennen kuntoutuspsykoterapiaan hakeutumista saanut vähintään kolme kuukautta asianmukaista hoitoa mielenterveyden häiriön toteamisen jälkeen.

Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapian tavoitteena on, että kuntoutuja kykenee mielenterveyden häiriön aiheuttamista huomattavista vaikeuksista huolimatta tekemään töitä tai selviytymään arkielämän toiminnoista paremmin. Psykiatri arvioi yhdessä kuntoutujan kanssa psykoterapian tarpeen ja soveltuvuuden kuntoutussuunnitelmassa. Kuntoutuksen tavoitteena on tukea kuntoutujan suoriutumista ja osallistumista. Vaativaan lääkinnälliseen kuntoutukseen ovat oikeutettuja alle 65-vuotiaat.

Kelan tukemiin psykoterapioihin ohjataan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen psykiatria- ja päihdepalveluista noin 1000 asiakasta vuodessa. Tämän lisäksi palvelusetelinä (aiemmin ostopalveluna) järjestettävässä kuntoutuspsykoterapiassa käy vuosittain noin 100 asiakasta. Lyhytpsykoterapian palveluseteli on myönnetty 1.1.-31.8.2021 välisellä ajalla noin 350 asiakkaalle. Myös HUS, yksityissektori, työterveyshuolto ja YTHS ohjaavat asiakkaitaan Kelan tukemaan psykoterapiaan.

Psykoterapian tarpeen arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana, ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan myös suositus psykoterapian muodosta ja suuntauksesta. Psykoterapian tuloksellisuuteen vaikuttaa psykoterapian viitekehysten ja käytettävien menetelmien lisäksi oleellisesti psykoterapeutin ja potilaan välinen yhteistyösuhde, ja asiakkaan onkin pohdittava psykoterapeutin pohjakoulutuksen, työkokemuksen, erityisosaamisen ja työskentelytavan merkitystä psykoterapeutin valinnassa.

Helsingin kaupungin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa asiakasta hoitava työntekijä tai psykoterapia-arvion tehnyt työntekijä tukee asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeutteihin yhdessä asiakkaan kanssa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa järjestetään lisäksi ”Miten hakeudun psykoterapiaan” – etäryhmiä sekä annetaan psykoterapiaan hakeutuville asiakkaille asiasta kirjalliset ohjeet.

04.10.2021

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjautuvat psykoterapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäytien kautta. Näissä tilanteissa asiakasta psykoterapeutin etsimisessä tukee ja neuvoo terveysaseman mielen-terveys- ja päihdesairaanhoidaja. Hakeutumisen tukemisessa hyödynnetään muun muassa HUSin Mielenterveystalo -portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Tällä hetkellä suurimpana haasteena psykoterapiaan hakeutuvan asiakkaan näkökulmasta on ensisijaisesti se, että psykoterapeutteja ei ole saatavilla riittävästi tarpeeseen nähden.

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi